

Motion till riksdagen 2020/21:2531

av **Niklas Karlsson (S)**

Förintelsemuseet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i den fortsatta beredningen som ett av alternativen bör överväga om det planerade museet om Förintelsen kan placeras i Landskrona och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Landskrona har en angelägen historia att berätta. Genom historien har staden tagit ett stort ansvar för människor på flykt. Landskrona tog emot människor som flydde Danmark från hösten 1943, skolorna hyste flyktingar som kom med de vita bussarna och Landskrona citadell inkvarterade över 22 000 människor under åren 1945–1953. Även ön Ven var en betydelsefull knutpunkt. När tyskarna stramade åt judepolitiken i Danmark flydde många danskar över sundet i kajaker nattetid och gick i land på Ven, där de knackade på hos öborna och fick kaffe och vila före vidare transport mot Landskrona.

Regeringen tillsatte förra året en utredning om hur ett museum för att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen skulle kunna se ut och fungera. Landskrona och Citadellet, som är en av de bäst bevarade 1500-talsfästningarna i Skandinavien, uppfyller i princip utredningens samtliga krav och önskemål.

Landskrona har en omfattande samling levnadsberättelser från krigsåren bevarade. Det handlar om unikt bildmaterial, videoupptagningar och dagböcker av stort allmänintresse. Dessa berättelser har en direkt koppling till platsen och utgör en levande grund för museets tänkta fokus på hur samhället och historien förändrats och fortfarande påverkas av Förintelsen. Eftersom flyktingarna kom till Landskrona både under och efter kriget, rymmer stadens historia många dimensioner av mottagandet. Efter kriget var Landskrona citadell ett logistiskt centrum för alla illegala flyktingar som nådde Sveriges gräns söder om Stockholm. Människor från framför allt Tyskland men också Polen, Ungern, Rumänien, Estland, Lettland och Litauen transporterades till Citadellet för att här få sin flyktingstatus. Även nationaliteter från andra delar av världen förekom.

Möjligheten att skapa en fysisk upplevelse för hur flyktingvägarna över sundet och mottagandet i Sverige såg ut under andra världskriget är goda, och intresset för samverkan mellan olika aktörer i staden är stort. Landskrona museums uppdrag att även bedriva forskning i samverkan med universitet och högskolor passar väl för Landskrona. Staden har redan i dag upparbetade kontakter med bland andra Lunds universitet och en lång erfarenhet av internationella kulturella samarbeten, inte minst genom dess arbete med Landskrona Foto.

Landskrona ligger i en storstadsregion med ett stort upptagningsområde, såväl i Sverige som i Danmark, vilket möjliggör en hög publik tillströmning. Landskrona citadell rymmer de lokaler som krävs för såväl själva museiverksamheten som för personal, arkiv med mera. Utredningens förslag är att museet bör kunna starta sin verksamhet den 1 januari 2022. Med den tidshorisonten är fördelarna med att kunna flytta in i redan existerande lokaler jämfört med att bygga nytt uppenbara.

Att ett framtida förintelsemuseum hamnar i Skåne, som har en sådan stark koppling till flyktingmottagande både i en historisk och modern kontext, är en avgörande fördel. För det var här det hände. Det var längs Skånes västkust det stora mottagandet av människor som flydde undan nazismen ägde rum. Citadellet och Landskrona var ett nav i detta. Med stadens historia och dess läge vore det en lämplig plats att låta minnet av Förintelsen leva vidare. Förståelse av historien är nödvändig för att kunna förstå både samtiden och framtiden. Landskrona och Citadellet har en verklig historia att berätta.

Niklas Karlsson (S)